



Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím: *Hüvösvölgyről - a hüvösvölgyieknek*

Forrás:

Magyarország

3n

(Hely)

1926. 4. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

725.091

Hely

Idő

"1926"

Személy

Hüvösvölgyről — a hüvösvölgyieknek

A cím, igazán van a kedves és elnéző olvasónak, csakugyan rossz, mert első pillantásra nyilván azt gondolja mindenki — s helyesen vélekedik — hogy ebben a cikkben a Hüvösvölgyről nekünk magunknak, pestieknek, a budapestiekhez kívánunk beszélni. Ugy tesznek venni ezt az írást, mint magánbeszédet, monológot, megmozdulását annak a bizonyos „jobb belátás“-nak. Mi, az aszfaltsivatag rab-szolgái bévülről, „kétszemközt“, ugyebár valamennyien tüzes és megrögzött hüvösvölgyiek vagyunk, a mező, a virág, a levegő szerelmei. Fáradt és haszontalan dolog volna hangoztatni, mennyire jól érezzük magunkat a városon kívül és mégis milyen kevéssé ismerjük és értékeljük Budapest legközvetlenebb környékének szépségeit, áldásait. Egy-egy elvótett, jobb híjján való nyári kirándulás, a szalmaözvegyesség unalma, a kényszerűség vagy a könnyű közlekedés kiviszi a pestieket a Hüvösvölgybe, amely tagadhatatlanul a leginkább kézre álló fővárosi üdülőhely, s aztán megint elfelejtjük, — legalább is egy esztendőre. Még nagyobb méltatlanságot, könnyelműséget cselekszik önönmagával, aki, ha rászorul, Semmeringet, Salzburgot, St. Moritzot, stb. keresi föl, temérdek külön költésbe veri magát, s bizonyára kevesebbet kap ellenszolgáltatásul, mint hogyha a magyar pénzen magyar szanatóriumban marad. La-

punk fennállásának első idejétől harcol annak az elemi igazságnak az érvényesüléseért, hogy aki ebben az országban keresi kenyerét, akit ennek az országnak füje-fája-haszna él-tet, némiképpen tartozik vele, hogy már csak — a lelkiismeretének, a legvékonyabb kötelességérzetnek, megadja, ami az övé.

Helyesen gondolkodik a nemrég alakult s nemes célokra elhivatott Budapest Fürdőváros Egyesület, — melynek legfőbb irányítását, mint ismeretes, József Ferenc dr. főherceg vállalta, — ha a környékre, erre a vidékre helyezi tervei hangsúlyát. Az összes illetékeseknek, kormánynak, fővárosnak, pénzügyvilágnak is meg kell értenie, hogy a fürdőfejlesztésnek, a magasabb higiéné kialakításának munkáját itt, a csonka haza szívében kell elkezdenie, s majdan betetőznie. Szép és üdvös dolog a decentralizáció, a többi kulturgócpon-tok szintén megkövetelhetik a magukét. Ott is igen sok a teendő, s ezek csakugyan nem tartoznak a halaszthatók, az el-mellőzhetők közé. Egyet azonban nem szabad elfelejtenünk: *idegenforgalom tekintetében mégis legfőként Budapestet kell számbavenni* s igenis, Budapestet keresztül kell megszeret-tetnünk a tejjel-mézszel folyó Kánaán többi különlegességét. A kulcs a kezünkben van, tárjuk fel vele Budapestet, a város környé-két, legkivált pedig a Hüvösvölgyet, ezt a

tündöklő, drágaságokkal teli kincseskamrát. Ugy véljük, helyesebb lett volna bizonyos részt abból a huszonegymillió aranykoronából is idefordítani, amit a székesfőváros egye-dül a — Rudasfürdő megjavítására szánt. *A sajtó számára is alig kínálkozik hálásabb téma, mint lelkes és szívós küzdelmet indítani a Hüvösvölgy kérdésének felszínentartására.* Sajnos, nem elég egyszer hangot adni az egyetlenül helyes álláspontnak vissza kell térni kétszer, ötször, tízszer erre az annyira nyugtalanító problémára. *Ezzel valóban, a szintiszta közérdeket, a nemzeti érdeket pré-dikáljuk.* De össze kell fogniok a hüvösvöl-gyieknek is, mert ők érzik legközvetlenebbül, a Teremtésnek milyen paradicsomába vitte őket jószerekeségjük, avassanak bele másokat is ennek titkaiba.

Olyan kulturlétesítmények állanak itt rendelkezésre, hogy a kényelemhez szokott, igényes embernek semmiről sem kell lemondania, mindenhez hozzájut. *A Hüvösvölgyi Park-szanatórium* ugyanis a világhíres nyugati üdülőhelyek minden tökéletességével dicsekedhet. Örömmel szántunk rá egy délelőttöt s az uzsonnázólugastól a hatodik emeleti kilátóig megszemléltük ezt a párját ritkító intézményt, amelyről egyetlen közlemény keretében híven beszámolni merő lehetetlenség. Egy kivételes stílusú szervező-talented teremtő fantáziáját magasztalja itt minden szöglet, minden apró vonatkozás s szinte neheztünkre esik, hogy ezt a nevet — egyenesen ennek a férfinak a tilalma miatt — nem írhatjuk ide... Min-

denekelőtt a kilátás, a környezet! Színei-Merse édes fényoptimizmusa tündöklő a fel-táruló völgyben, távolabb a Hárshegy zsendülő fái közt Paál László bánata sötétlik, s a ké-pet az innen némának látszó Pest elmosódó, puha panorámája szegi be, mint valami köd-sejtelmes Mednyánszky-festmény. Nem, en-nek a benyomásnak gyönyörét nem t-méltón értékelni magyar szem, — talán tulsá-gosan el vagyunk kényeztetve, hozzászoktunk szemléletéhez, — ez a hely arra teremtettet, hogy világlárok csodálják és üdüljenek fel rajta. A magyar arra való, hogy lebecsülje a tulajdon vagyonát s a globetrotter színeiben tetszelegjen magának.

Pontosan ötszáz méter magasan vagyunk itt a tenger színe fölött, a Hárshegy csucsán, tehát egyik legkiemelkedőbb pontján a főváros határának. A szanatórium parkja is egész kis birodalom, ötezernyolcszáz négyzetöl, melynek minden talpalatnyi helye a látogató kedvét szolgálja. Egyik oldalon Lahmann-légsátorok várják azokat, akik szeretik a szabadban való heverészést, tennisz-pályák, tornahelyek a sport barátait. Megtekintjük még az autógarázst, a nagy mosóházat. Külön depen-dence-okat — ezek is többszobások — állíto-tak fel a park közepén, egész éven át a meleg-ház, a kert legfrissebb termése áll a vendégek rendelkezésére, a kertben sétatájakat, intim kis „társalgók“-at láthatunk. A szanatórium főépülete — mansard-dal együtt — három emeletnyire nyúlik fel s maga is valóságos építészeti remek. A földszinti hallból nyílnak

az elektroterápiái, a férfi- és női vizgyógyító szobák, a teljesen modern berendezésű Röntgen-helyiség. Most alakítják át az orvosi rendelőt, — parafával bélelik. Egymás mellett sorakoznak a tágas, szellős, napfénytel teli társalgók, könyvtár, zeneterem. A szobák islésses, behizelgő intérierjeinek leírása külön iparművészeti tanulmányt igényelne. Minden két-két lakószobához egyfelől külön belépő, másrészt pedig terrasz csatlakozik. Nem természetes-e, hogy ennek a hallatlan komfortnak, s ennek a környezetnek évről-évre több és több angol, német, amerikai, spanyol nyaraló válik rajongójává, s hogy a magyar élet kiválóinak egész sora keresi fel állandóan. Kegyeletes kezek emléktáblát illesztettek a főépület falába, s ez a monumentum Ady Endre nevét hirdeti: a költő ide vonult el pihenni a világnak s a saját balsorsának kinjai, támadásai elől. Az emléktáblán így szól a felirat:

Itt lakott várúrként az ő legkedvesebb Hűvösvölgyében, csöndben 1913 szászsimi őszén és 1914 első hónapjaiban az élet és halál nagy költője,

ADY ENDRE

... Az évek helyett nem jöttek csak órák...

De, aki vigadni, szórakozni akar, az a közvetlen szomszédságban megtalálja az üdönparkot is, „távol és mégis közel“, egy nagyobb étteremmel, több különszobával, cukrászdával, tánchelyiséggel. Kiválóan alkalmas

ez a hely arra, hogy kirándulócsoportok rendszeresen igénybevegyék. Talán említeni sem kell, hogy innen semmiféle zaj át nem hallik a sanatóriumba, az elhelyezés kizárja ennek még a lehetőségét is. A vendéglő árai ugyanolyan színvonalon vannak, mint például a szerényebb belvárosi, középosztálybeli emberektől látogatott étkezők.

Kétségtelen, hogy ez a sanatórium, első sorban a szenvedő emberiség érdekében még többre van hivatva. Mődukban volt betekinteni azokba a fejlesztési tervekbe, amelyek Ligeti Aurél mérnök invencióját dicsérik s igazán örvendetes, időszerű és helyénvaló gondolatokkal ismerkedtünk meg. Eszerint az eddigi berendezkedéshez a mai gyógykultúrának olyan kiegészítői járulnának, amelyek felülemelik a Hűvösvölgyi Park-sanatóriumot nemcsak bel-, de legtöbb külföldi versenytársán. Ebben a programban szerepel, hogy csak egyet említsünk, az is, hogy rendszeres autóbussz-járatot állítanak be a város és a sanatórium között, s aki például nem akarja elhagyni megszokott éttermét, de a völgyben óhajt lakni, — vagy megfordítva — az autóbusszon a legrövidebb idő alatt megjárja napi útját.

Természetes, hogy ehhez az akcióhoz a hivatalos és a társadalmi Csonka-magyarország segítsége is szükséges. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a kiváló vezetőség nem hiába reménykedik s el fogja érni álmiai valórválását.